

Uchwała Nr XXIII/163/2012

Rady Miejskiej w Człopie

z dnia 28 grudnia 2012r.

w sprawie uchwalenia Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2013 – 2015.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 ze zm.) Rada Miejska w Człopie:

§ 1. Uchwała „Gminny program wspierania rodziny na lata 2013 – 2015” stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Człopa.

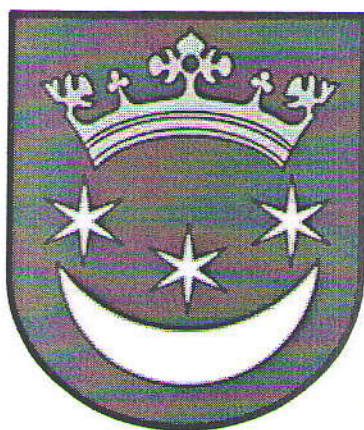
§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2013 roku.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ**

Krzysztof Sawczyszyn

Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XXIII/163/2012
Rady Miejskiej w Człopie z dnia 28 grudnia 2012r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2013- 2015

MIASTO I GMINA CZŁOPA

SPIS TRESCI

Wstęp	4
Część 1- Wprowadzenie w problematykę wspierania rodzin	8
1. Regulacje prawne kwestii rodziny i dziecka.....	8
2. Uwarunkowania prawne podejmowanych działań w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodzin.....	10
Część 2- Diagnoza środowiska i problemów Gminy Człopa	11
1. Ogólna charakterystyka Gminy Człopa.....	11
2. Problemy społeczne występujące w Gminie Człopa.....	13
3. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodzin na terenie Gminy Człopa.....	19
Część 3- Postanowienia ogólne Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Człopa	20
1. Realizator programu.....	20
2. Czas realizacji programu.....	20
3. Misja programu.....	20
4. Odbiorcy programu.....	21
5. Cele strategiczne, operacyjne i zadania w zakresie wspierania rodziny.....	21
6. Działania i sposób ich realizacji.....	23
7. Przewidywane efekty realizacji programu.....	26
8. Zasady finansowania programu.....	26

WSTĘP

Rodzina to mała grupa społeczna szczególnego rodzaju, charakteryzująca się silnymi więzami emocjonalnymi i formalnymi istniejącymi pomiędzy jej członkami. Opiera się ona na dwóch rodzajach więzi: małżeństwie i pokrewieństwie. Mówimy o niej również jak o grupie pierwotnej, ponieważ należymy do niej od momentu narodzin aż do śmierci, bez względu na to czy tego chcemy czy nie. Rodzina jest także grupą formalną mającą określoną prawnie strukturę, cele i normy w ramach, których funkcjonuje w społeczeństwie.

Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspokaja jego potrzeby. Rodzina jest środowiskiem wychowawczym, w którym główny element stanowią interakcje zachodzące między jej członkami. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, poglądy, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jest zatem najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie, na plan pierwszy wysuwane jest szczęście i dobro dziecka, które daje równocześnie szczęście rodzicielskie i małżeńskie. Jednak nie wszystkie rodziny wypełniają swoje funkcje, w takim stopniu, by dziecko mogło się w nich prawidłowo rozwijać i czuć się szczęśliwe. W wielu dysfunkcyjnych rodzinach występują problemy, które zakłócają ich funkcjonowanie i są szczególnie groźne dla rozwoju dziecka. Mianem rodziny dysfunkcyjnej określa się rodzinę, w której występują istotne nieprawidłowości w zaspokojeniu podstawowych potrzeb biologicznych i psychospołecznych dziecka. Problemy w takich rodzinach mają najczęściej charakter wielopokoleniowego procesu tworząc przez to błędne koło, które ciężko rodzinie przerwać wyłącznie własnymi siłami. W takich rodzinach pojawiają się trudności na skutek czynników zewnętrznych (np. bezrobocie, choroba, wzrost kosztów utrzymania). Są jednak i takie rodziny, w których źródło dysfunkcji tkwi w wielu czynnikach odnoszących się do właściwości osobowościowych członków rodziny (np. nałogi, przestępczość, przemoc, zaniedbywanie obowiązków). Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny odbija się negatywnie na losach jej członków, jak i na całym społeczeństwie.

W przypadku jakiegokolwiek dysfunkcjonalności rodziny, dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Bardzo istotne jest koordynowanie działań wszystkich instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny, ponieważ

problemy te bardzo często wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej, należy doceniać i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Należy budować system wspierania rodzin biologicznych oraz rozwijać rodzinne formy opieki zastępczej, szczególnie rodzinne domy dziecka i zawodowe rodziny zastępcze - oferują one bowiem dzieciom wyższą jakość usług opiekuńczych i wychowawczych niż placówki opiekuńczo - wychowawcze. Bardzo ważne zatem jest, aby wszystkie podmioty i instytucje uczestniczyły w procesie wspierania rodziny. Jednym z takich działań jest tworzenie Gminnych Programów Wspierania Rodziny, które zostały przygotowane w związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Gmina Człopa od kilku lat prowadzi wiele inicjatyw na rzecz wspierania rodziny, poprzez realizację działań podejmowanych przez jednostki organizacyjne na terenie gminy. W 2007 roku został opracowany System Profilaktyki i Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną Gminy Człopa na lata 2008- 2013, który dotyczy:

- wspierania rodziny (wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny, budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin, wspieranie rodzin zagrożonych ubóstwem),
- poprawy sytuacji dziecka w środowisku szkolnym (wzbogacenie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów uzdolnionych, wspieranie potrzeb edukacyjnych dzieci niepełnosprawnych, wzmocnienie systemu gwarantującego prawidłowy przebieg procesu wychowania, ochrona dzieci i młodzieży przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i społecznym wykluczeniem),
- promocji zdrowia oraz rozwoju sportu i rekreacji u dzieci i młodzieży (rozwijanie warunków służących aktywności ruchowej dzieci i młodzieży, kompensacja deficytów zdrowotnych oraz wspieranie opieki zdrowotnej nad dzieckiem niepełnosprawnym).

Problemem przemocy w rodzinie na terenie gminy Człopa zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny. Zespół ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym patologią. Członkami Zespołu są przedstawiciele następujących instytucji: Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Człopie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Straż Miejska, Szkoła Podstawowa w Człopie, Publiczne Gimnazjum w Człopie, Służba zdrowia. W ramach zespołu interdyscyplinarnego tworzone są grupy robocze,

które zajmują się rozwiązywaniem problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie. Zadaniem grupy roboczej jest opracowywanie i realizacja indywidualnych planów pomocy i inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, a następnie monitorowanie sytuacji w tych rodzinach. Do zadań zespołu należy również dokumentowanie podejmowanych działań, a także ich efektów.

W związku z wejściem ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina może wspierać rodziny poprzez zatrudnienie asystenta rodziny. Rola asystenta polega na aktywnym wspieraniu rodziny. Zadaniem asystenta jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Asystent reaguje na sygnały wskazujące na powstanie w rodzinie problemów związanych z jej prawidłowym funkcjonowaniem, otrzymywane z różnych źródeł: od pracownika socjalnego, pedagoga szkolnego, z policji, czy też od pielęgnacji środowiskowej. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny.

Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Człopie jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta w miarę możliwości doprowadza do życiowego usamodzielnienia oraz integracji społecznej. Zatem Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Człopie również wspiera prawidłowe funkcjonowanie rodzin z terenu miasta i gminy Człopa.

Ponadto Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Człopie realizuje projekt systemowy Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pt. „Druga Szansa”, który jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt jest realizowany w partnerstwie. Liderem projektu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wałczu natomiast partnerami są: Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Człopie, Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucznie, Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mirosławcu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałczu, oraz Powiatowy Urząd Pracy w Wałczu. Projekt jest realizowany od 2008 roku. W pierwszych latach realizacji projektu systemowego PO KL „Druga Szansa”, działania projektu koncentrowały się głównie

na beneficjentach. Realizowano następujące cele: poprawa dostępu do rynku pracy oraz aktywizacja społeczno-zawodowa beneficjentów przez: udzielenie wszechstronnego wsparcia w procesie integracji społeczno-zawodowej, które umożliwiała beneficjentom powrócić na rynek pracy; zwiększono poziom motywacji do aktywnego poszukiwania pracy i uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej; podnoszono świadomości społeczną poprzez organizację i inspirowanie działań oraz spotkań o charakterze integracyjnym. Jednak od 2010r. działania projektowe zostały przekierowane na całą rodzinę, a nie jak we wcześniejszych latach na samego beneficjenta. Zatem rodzina uzyskała kompleksowa pomoc i wsparcie. Kompleksowe wsparcie przyczyniło się do zwiększania u rodziców samodzielności, aktywności własnej oraz podnoszenie własnej samooceny. Wszelkie podejmowane działania zmierzają do odzyskania u rodzin wiary we własne siły. Ponadto zostaje wyzwolona motywacja do pozytywnych zmian w pełnieniu ról społecznych. Rodziny uczestniczą w: zajęciach indywidualnych i grupowych z psychologiem, zajęciach z doradcą zawodowym, warsztatach wyjazdowych, zajęciach edukacyjnych, spotkaniach integracyjnych. Dodatkowo od 2011 roku wszystkie rodziny korzystają z pomocy animatora rodzinnego. Animator rodzinny współpracuje z rodziną w jej miejscu zamieszkania. Praca takiego Animatora polega na przygotowaniu rodzin do pełnienia ról społecznych, w tym opiekuńczo - wychowawczych, nabyciu u uczestników umiejętności zarządzania budżetem domowym i posiadanymi zasobami oraz motywowanie do dokonania zmian w dotychczasowym życiu. Do końca 2012r. działaniami projektu zostało objętych 30 rodzin z terenu Miasta i Gminy Człopa.

W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dziecka przez rodzinę powiat organizuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Do zadań gminy w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w wyżej wskazanych formach pieczy zastępczej.

WPROWADZENIE W PROBLEMATYKĘ WSPIERANIA RODZIN

1. REGULACJE PRAWNE KWESTII RODZINY I DZIECKA

Rodzina i dziecko są chronione zarówno w ustawodawstwie polskim, jak i międzynarodowym. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 18. stanowi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej. Kolejne artykuły konkretyzują to stwierdzenie, odnosząc je do różnych aspektów życia rodzinnego.

Rozwinięcie norm zawartych w Konstytucji, a odnoszących się do rodziny, znajduje miejsce w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym. W dokumencie tym unormowano problematykę zawierania i ustanawiania małżeństw, stosunków majątkowych między małżonkami, obowiązków alimentacyjnych, pochodzenia dziecka, stosunków między rodzicami i dziećmi, instytucji przysposobienia, opieki i kurateli.

Innymi regulacjami prawnymi związanymi z problematyką rodziny są Kodeksy: karny, cywilny, postępowania cywilnego i pracy. Pierwszy z nich zakłada z urzędu przestępstw przeciwko rodzinie, do których zalicza: bigamię, znęcanie się nad członkami rodziny, rozpijanie małoletniego, uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego, porzucenie i uprowadzenie dziecka. Natomiast Kodeks cywilny, choć nie jest bezpośrednio związany z ochroną rodziny, służy jej w zakresie przepisów dotyczących ochrony praw małoletniego w obrocie prawnym oraz dotyczących zasad prawa spadkowego. Kodeks postępowania cywilnego z kolei chroni rodzinę w postępowaniu egzekucyjnym. Obejmuje również ustawowe zwolnienie od kosztów sądowych dla osób dochodzących roszczeń alimentacyjnych i daje możliwość występowania w tych sprawach w charakterze pełnomocnika właściwego przedstawiciela do spraw opieki społecznej organu gminy lub organizacji społecznej, mającej na celu udzielenie pomocy rodzinie. Kodeks pracy, służy głównie ochronie macierzyństwa i zdrowia kobiet.

Problematykę rodzinną podejmują również ratyfikowane przez Polskę akty międzynarodowe. Jednym z nich jest Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, której art. 16. stanowi, że rodzina jest naturalną i podstawową komórką społeczeństwa i ma prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i państwa.

Zapis dotyczący rodziny figuruje również w pkt 16. pierwszej części Europejskiej Karty Społecznej. Mówi on, iż rodzina, jako podstawowa komórka społeczeństwa, ma prawo

do odpowiedniej ochrony społecznej, prawnej i ekonomicznej dla zapewnienia jej pełnego rozwoju.

Innym aktem prawnym zapewniającym ochronę rodzinie jest uchwalona przez Stolicę Apostolską Karta Praw Rodziny. W dokumencie tym zapisane jest m.in. prawo do istnienia i budowy rodziny, czyli prawo każdego do założenia rodziny i posiadania środków na jej utrzymanie, prawo do przekazania życia i wychowania dzieci wedle własnych tradycji i wartości, prawo do mieszkania pozwalającego na godziwe życie rodzinne oraz prawo do zabezpieczenia fizycznego, społecznego, politycznego i ekonomicznego.

Problematyka rodzinna podejmowana jest także w Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet. W dokumencie tym, w określeniu prawa kobiet do równouprawnienia i partnerstwa podkreślono m.in. wpływ kobiet na wzrost dobrobytu społeczeństwa i rodziny. Część artykułów Konwencji pozostaje w bezpośrednim związku z rodzinnymi funkcjami kobiety, ukierunkowanymi na wzmocnienie społecznego statusu rodziny.

Kolejnym dokumentem międzynarodowym, będącym zarazem najważniejszym aktem prawnym regulującym prawa dziecka, jest Konwencja o Prawach Dziecka. Jej postanowienia dotyczące dziecka urodzonego, które nie ukończyło osiemnastego roku życia, obejmują: prawa cywilne, prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania, prawo do wychowywania w rodzinie i kontaktów z rodzicami, prawa socjalne oraz kulturalne i polityczne. Konwencja ustanawia status dziecka oparty na założeniach, że jest ono samodzielnym podmiotem, wymagającym ze względu na swoją niedojrzałość psychiczną i fizyczną szczególnej opieki i ochrony prawnej, posiadającym jako istota ludzka prawo do poszanowania tożsamości, godności i prywatności, a rodzina jest najlepszym środowiskiem wychowania dziecka i wymaga ze strony państwa wsparcia.

Tworząc system ochrony dziecka, kierowano się zasadą dobra dziecka (wszystkie działania podejmowane są w najlepiej pojętym interesie dziecka), zasadą równości (wszystkie dzieci, niezależnie od ich cech: koloru skóry, płci i narodowości, mają być równe wobec prawa), zasadą poszanowania praw i odpowiedzialności obojga rodziców za rozwój i wychowanie dziecka (ochronie podlega autonomia rodziny i prawa obojga rodziców do decydowania o sprawach dziecka) oraz zasadą pomocy państwa w zabezpieczeniu odpowiednich warunków socjalnych i zdrowotnych rodziny.

Jeszcze innym aktem prawnym zapewniającym ochronę dziecku jest Europejska Konwencja o Przeposobieniu Dzieci. Ma ona zastosowanie do dzieci, które w momencie

przysposobienia nie ukończyły 18 lat, nie zawarły związku małżeńskiego oraz nie są uznawane przez prawo za pełnoletnie.

Dokumentem na rzecz praw dziecka jest także Europejska Konwencja o Statusie Prawnym Dziecka Pozamałżeńskiego, która zrównuje w prawach dzieci małżeńskie i pozamałżeńskie.

Rodzina i dziecko są również chronione w ustawodawstwie Unii Europejskiej. Prawny zapis ochrony rodziny i dziecka znajduje się w wyżej wymienionych aktach międzynarodowych oraz w konstytucjach poszczególnych państw członkowskich. Istnieją poza tym wspólnotowe akty wtórne dotyczące równego traktowania kobiet, które zwracają uwagę na konieczność godzenia życia zawodowego z rodzinnym oraz na szczególną ochronę kobiet w ciąży i w okresie macierzyństwa.

2. Uwarunkowania prawne podejmowanych działań w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodzin

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej jest najważniejszym aktem prawnym regulującym wszystkie aspekty życia członków naszego społeczeństwa. Jest to akt prawny najwyższej wagi, któremu powinny być podporządkowane ustawy i rozporządzenia dotyczące różnych sfer życia społecznego. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 w mieście i gminie Człopa ma umocowanie prawne w:

- Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 149 poz. 887 ze zm.),
- Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.),
- Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.),
- Ustawie z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964 r. Nr 9, poz. 59 ze zm.),
- Ustawie z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t.j. Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 ze zm.),

DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMÓW GMINY CZŁOPA

1. Ogólna charakterystyka Gminy Człopa

Miasto i Gmina Człopa położone są w południowo - zachodniej części Pojezierza Wałeckiego w województwie Zachodniopomorskim. Gmina zajmuje łączną powierzchnię 348 km² i liczy 5208 (GUS, stan na 31.12.2011.) mieszkańców. Tabela umieszczona poniżej przedstawia liczbę ludności zamieszkującą teren miasta i gminy Człopa w latach 2008- 2011r.

STATYSTYKA LUDNOŚCI NA TERENIE GMINY CZŁOPA W POSZCZEGÓLNYCH LATACH

Rok	Miasto	Gmina	Ogółem
2011	2389	2819	5208
2010	2423	2832	5255
2009	2427	2835	5262
2008	2422	2810	5232

Źródło: Dane GUS 2011

Gmina obejmuje 12 sołectw: Bukowo, Drzonowo Wałeckie, Dzwonowo, Golin, Jaglice, Mielęcín, Pieczyska, Przelewice, Szczuczarz, Trzebin, Wołowe Lasy i Załom. Gmina stanowi 24,6 powierzchni powiatu. Przez Człopę przebiega droga krajowa Nr 22 Gdańsk-Wałcz - Gorzów Wlkp. - granica państwa w kierunku Berlina, co stanowi ważny atrybut w infrastrukturze turystycznej tej miejscowości.

Siedzibą miejsko - wiejskiej gminy jest miasto Człopa, które jest położone nad 3 jeziorami: Jezioro Miejskie, Jezioro Wielki Staw, Jezioro Racze. Przez główną część miasta

przepływa rzeka Cieszynka, która płynie z Jeziora Wielki Staw do położonego na wschód Jeziora Kamień. Przy południowej granicy miasta płynie rzeka Człopica.

Gmina Człopa jest jedną z najbardziej zasobnych w jeziora gmin w Polsce. Przy całej zachodniej granicy gminy znajduje się Drawieński Park Narodowy. Pomiędzy Parkiem, a Człopą znajduje się rezerwat Stary Załom na jeziorze Załom. Tereny leśne zajmują 72% powierzchni gminy, a użytki rolne 22%.

2. Problemy społeczne występujące w Gminie Człopa

Analiza lokalnych zagrożeń w gminie Człopa pozwala stwierdzić, że największym problemem z jakim borykają się mieszkańcy miasta i gminy Człopa jest bezrobocie i ubóstwo. Bezrobocie czy ubóstwo to czynniki współwystępujące, które są powodem niemożności samodzielnego zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych, a co za tym idzie – generujące konieczność zwrócenia się o pomoc do ośrodka pomocy społecznej.

Rodzina jest jak czuły sejsmograf, który rejestruje najmniejszy nawet wstrząs. Gorzej, wstrząsy społeczne odbijają się przede wszystkim na rodzinie. Wiele badań wykazało, że bezrobocie, zwłaszcza długotrwałe, w poważnym stopniu zakłóca funkcjonowanie życia małżeńskiego i rodzinnego, a nawet może prowadzić do rozbitcia małżeństwa i rodziny.

Praca zarobkowa determinuje układ dnia, styl życia, relacje społeczne. Jej utrata może zmienić radykalnie światopogląd, opinie, system wartości, zamierzenia i aspiracje członków rodziny. Bezrobotny ma zupełnie odmienne spojrzenie na siebie, swoich bliskich i na świat, który go otacza. Długotrwałe bezrobocie zakłóca życie rodzinne, prowokuje rozruchy społeczne i może prowadzić do zaburzeń psychicznych u bezrobotnego. Osoby, które nagle utraciły pracę i pozostają w tej sytuacji przez wiele lat, często nie są w stanie odnaleźć równowagi życiowej, rozwiązać piętrzących się problemów, stawić czoła napotkanym trudnościom. Osoby te dręczy kompleks niższości, poczucie lęku, winy, wstydu, doznanej niesprawiedliwości. Usiłując wyjść z tego stanu, wpadają w niechęć, a nawet nienawiść do wszystkiego i do wszystkich, nie wyłączając członków własnej rodziny. Kompleks niższości oraz doznane upokorzenia rodzą potrzebę ukazania swej siły i swych możliwości w skrajny sposób i w skrajnych postaciach. Może to prowadzić do postaw agresywnych i różnych form przestępczości. Również wśród bezrobotnych spotyka się często postawę roszczeniową i bierną widoczną w braku podejmowania samodzielnych działań w celu poszukiwaniu pracy oraz braku motywacji do zmiany swojego stylu życia.

Praca zawodowa rodziców, zwłaszcza ojca rodziny, stanowi ważny czynnik dla kształtowania postaw ich dzieci, ma wpływ na sposób, w jaki dzieci postrzegają siebie, swoją przyszłość, swoje związki ze światem zewnętrznym. Dlatego bezrobocie powoduje zaburzenia u dzieci na wymienionych płaszczyznach. Przede wszystkim, bezrobocie pogarsza sytuację materialną rodziny, a więc także dzieci. Zjawisko to staje się dokuczliwe ze względu na wyolbrzymione w sposób sztuczny potrzeby, jakie niesie ze sobą dominujący, konsumpcyjny model życia i społeczeństwa. Wszystko skłania do tego, aby mieć natychmiast i coraz więcej. Przykładem może być negatywny wpływ reklam w mediach, które rozbudzają sztucznie potrzeby.

Utrata pracy zarobkowej, zwłaszcza w przypadku jedyne go żywiciela rodziny, powoduje gwałtowne pogorszenie sytuacji materialnej wszystkich jej członków. To pierwszy skutek bezrobocia. W niektórych wypadkach rodzina może znaleźć się w skrajnym ubóstwie. To ryzyko zagraża przede wszystkim rodzinom wielodzietnym.

Brak środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb staje się źródłem konfliktów między małżonkami. Utrata źródła dochodu wpływa najczęściej na powstanie w rodzinie atmosfery napięcia i zagrożenia prowadzącej do lęku, niepewności czy beznadziejności. Atmosfera niepokoju nie stwarza poczucia bezpieczeństwa dzieciom i nie sprzyja rozwojowi cech społecznie pożądanych. Pogarszają się kontakty rodziców z dziećmi, w których pojawia się większe zniecierpliwienie ze strony rodziców, więcej napięć i pretensji, a nawet agresja.

Niewystarczające dochody powodują niewypłacalność wielu rodzin wobec spółdzielni mieszkaniowych, zaniedbywanie profilaktyki i leczenia, a często nawet konieczności rezygnacji z zakupu kosztownych leków oraz spłat rat zaciągniętych w bankach.

Kolejnym skutkiem bezrobocia są trudności dzieci w nauce. Na podstawie badań stwierdzono istotne różnice dotyczące gorszego funkcjonowania dydaktycznego dzieci bezrobotnych rodziców, przy czym rodziców cechował nadmierny krytycyzm w stosunku do wyników uzyskiwanych przez dzieci.

Bezrobocie wpływa także na plany dotyczące edukacji dzieci. Zazwyczaj rodzice zaniżają aspiracje dotyczące dalszego kształcenia dzieci do poziomu szkoły zawodowej lub średniej między innymi ze względu na zbyt duże obciążenie finansowe związane z długotrwałą nauką. Rodzice bezrobotni popierają dążenie do szybkiej w przyszłości niezależności materialnej dzieci, a zatem preferują awans i sukces materialny nad społecznym.

Innym skutkiem bezrobocia są zaburzenia w procesie identyfikacyjnym między dzieckiem, a rodzicami. Większość dzieci nie chce być podobna w przyszłości do swoich

rodziców, gdyż są oni postrzegani jako osoby nieefektywne, bez perspektyw, pełne niepokoju o przyszłość rodziny. Najbardziej krytyczni w swoich ocenach są chłopcy, w których percepcji zwłaszcza bezrobotny ojciec stracił autorytet i priorytetową pozycję w strukturze rodziny.

Problem alkoholowy jednego lub obojga rodziców jest kolejnym problemem z jakim borykają się rodziny z terenu miasta i gminy Człopa. Za rodzinę z problemem alkoholowym, uważa się rodzinę, w której choćby jedna osoba pije w sposób przynoszący szkodę. Rodzina z problemem alkoholowym jest rodziną dysfunkcyjną, co oznacza, że z jednej strony niespełnione są funkcje poszczególnych osób – brak oparcia, wymiany, więzi – a z drugiej strony oznacza to patologiczne przystosowanie się poszczególnych członków rodziny do nienormalnej i niekorzystnej sytuacji. Członek rodziny, jakim może być matka lub ojciec, który pije w sposób uzależniony lub nadmierny dostarcza wszystkim innym członkom rodziny problemów życiowych, finansowych i emocjonalnych, co sprawia, że cała rodzina boryka się z szeroko rozumianym problemem alkoholowym.

W rodzinie z problemem alkoholowym członkowie rodziny zamykają się przed innymi. Z uwagi na sytuację rodzinną nie zapraszają znajomych, ponieważ nigdy nie wiadomo w jakim stanie będzie alkoholik, nie chodzą również do znajomych, by nie mówić o swoich problemach. Odizolowując się od ludzi, zamykają się w obrębie toksycznej rodziny co sprzyja zarówno chorobie alkoholowej, jak i dysfunkcji całego systemu rodzinnego.

Życie wszystkich członków rodziny alkoholowej jest związane ze stanem chronicznego napięcia i przeciążenia emocjonalnego. Dotyczy to nie tylko sytuacji, gdy w domu obecna jest osoba uzależniona, która znajduje się w stanie nietrzeźwym. Stanem równie trudnym do zniesienia przez domowników jest stres oczekiwania na to, co może się wydarzyć i rozpamiętywanie tego, co się wydarzyło.

Stany emocjonalne dominujące wśród członków rodziny to strach, lęk, gniew, smutek, napięcie, wstyd i upokorzenie. Przeżywanie strachu i lęku dotyczy nie tylko konkretnych i powtarzających się zagrożeń, ale także związane jest z rozpadem systemu więzi i oparcia. Nastawienie lękowe i ogólny kryzys zaufania, ujawnia się w kręgu życia rodzinnego, a także jest przenoszony na inne kontakty społeczne.

W życiu emocjonalnym członków rodziny z problemem alkoholowym znajduje się również wiele smutku, przygnębienia, rozpacz, gniewu i złości. Jest to związane z doświadczeniem wielu strat emocjonalnych, oraz z poczuciem bezradności wobec procesu rozpadu życia rodzinnego.

Częstym stanem emocjonalnym jest także wstyd. Jego źródłem jest sytuacja rodzinna, zaś przejawem ukrywanie tego, co dzieje się w rodzinie i jest traktowane, jako wstydliva tajemnica. Skłania to członków rodziny do czujnego obserwowania innych i samych siebie, do unikania ludzi, albo do sprawowania nieustannej kontroli nad sytuacjami w których się znajdują.

W rodzinach z problemem alkoholowym zaburzeniu ulegają procesy socjalizacji. Rodziny te przekazują wzorce zachowań aspołecznych i przestępczych. Nie są one w stanie zaspokoić podstawowych potrzeb emocjonalnych członków rodziny, są nadmiernie podporządkowane konieczności utrzymania chwiejnej równowagi, która nie odpowiada niczym potrzebom. Rodzina silnie przeżywa poczucie zagrożenia własnej egzystencji i traci możliwość zapewnienia sobie poczucia bezpieczeństwa w oparciu o rzeczywistą wspólnotę celów. Gdy w centrum życia rodzinnego znajduje się alkohol, a główną troską wszystkich staje się zapobieganie mu lub pogodzenie się z nim. Z tych właśnie powodów taka rodzina nie jest w stanie sprzyjać rozwojowi emocjonalnemu dziecka.

Nadużywanie alkoholu burzy atmosferę rodzinnego spokoju, pojawiają się kłótnie, awantury, rękoczynny. Dzieci żyjące w takich rodzinach są obserwatorami wszystkich zdarzeń, przeżywają trudne emocje, czują się często odrzucone i niekochane.

Niezaprzeczalnie dziecko w rodzinie alkoholowej doświadcza wiele urazów psychicznych, żyjąc bez wsparcia miłości i otwartości, rozumienia sytuacji, wchodzi w dorosłe życie z bagażem doświadczeń i stanów emocjonalnych, których nie doświadczyły dzieci z rodzin zdrowych.

Kolejnym problemem występującym w rodzinach zamieszkujących w Człopie jest problem opiekuńczo- wychowawczy. Bezradność wynikająca z zaburzenia równowagi systemu rodzinnego przejawiającego się trudnościami we własnym wypełnianiu ról społecznych przez poszczególnych członków rodziny często jest przyczyną złego funkcjonowania rodziny. Objawia się to problemami w pełnieniu ról rodzicielskich i problemami wychowawczymi związanymi z prezentowaniem przez dzieci agresywnych zachowań, łamaniem obyczajów i norm społecznych.

Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami takimi jak: uzależnienie od środków psychoaktywnych, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, nieumiejętność pełnienia ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych, których przyczyną są: niedojrzałość emocjonalna, problemy we w społeczeństwie, trudności adaptacyjne,

niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemy wychowawcze w środowisku rodzinnym i szkolnym.

Problem opiekuńczo - wychowawczy dotyczy głównie dzieci i młodzieży, która nie ma zapewnionej należytej opieki ze strony swoich opiekunów. Jednak problem ten także dotyczy rodzin, gdzie dzieci swoim zachowaniem sprawiają tak duże kłopoty, z którymi opiekunowie sobie nie radzą.

W rodzinach zaburzonych rodzicom brakuje umiejętności tworzenia właściwego klimatu życia rodzinnego, rozładowywania napięć powstałych poza domem, właściwych wzorców komunikacji i dawania rodzinie poczucia bezpieczeństwa, obdarzania dzieci uwagą. Rodziny te często żyją w takich społecznościach, które nie chcą ingerować w życie innych lub nie potrafią pomóc gdyż same nie posiadają właściwych wzorców.

W wielu sytuacjach dzieci pochodzące z tych rodzin pozostawione są same sobie, większość wolnego czasu spędzają wśród rówieśników na podwórku, częściej pojawiają się u nich problemy w szkole (mniej czasu poświęcają przygotowywaniu się do lekcji, przeżywają więcej porażek szkolnych w efekcie czego rezygnują z podejmowania wysiłku w zdobywaniu wiedzy), w takiej sytuacji rodzice nie pomagają lecz podwyższają wymagania w stosunku do ocen i zachowania dziecka lub też w ogóle przestają się nim interesować. Dzieci odrzucane przez środowisko rodzinne szukają akceptacji wśród rówieśników, łączą się w grupy subkulturowe, zaczynają wagarować, łamią panujące obyczaje, normy i wartości społeczne, uciekają z domu i popadają w konflikty z prawem.

Na terenie miasta i gminy Człopa w ostatnich latach zauważa się wzrost zachowań agresywnych u młodzieży. Zjawisko przestępczości wśród nieletnich to poważny problem społeczny. W ostatnich latach szczególnie podkreśla się specyfikę zmiany struktury i dynamikę tej patologii wśród młodzieży. Przybiera ona coraz bardziej skomplikowane oraz groźniejsze formy. Co jakiś czas wstrząsają nami zachowania młodych ludzi, przepełnione agresją, bestialstwem i okrucieństwem. Czyny bez motywu, wymierzone w słabsze fizycznie lub psychicznie osoby, budzące strach oraz pytania – dlaczego, skąd tyle agresji.

Na zjawisko agresji bardzo ważny wpływ mają wartości rodzinne, normy i standardy moralne. Tymczasem coraz więcej rodzin polskich wydaje się być na granicy niewydolności wychowawczej. Wielu rodziców swoją postawą nie potrafi przekazać dzieciom należytych wzorców wychowawczych ani nawet poświęcić im wystarczająco dużo czasu i uwagi. Tendencją, którą można obecnie zaobserwować jest wzrost liczby konfliktów małżeńskich i rozwodów, zmniejsza się potrzeba zainteresowania własnym dzieckiem i poświęcania mu czasu poprzez zastępowanie dobrami konsumpcyjnymi oraz zainteresowanie własnym,

indywidualnym stylem życia i karierą. Właśnie w rodzinie można, zatem upatrywać pierwotnych przyczyn wzbudzających agresję, która może znajdować ujście w różnorodnych momentach i sytuacjach życiowych. Zjawiska dezintegracji rodziny są groźne nie tylko dla niej samej, o czym przekonuje skala sieroctwa społecznego, dewiacji i przestępczości dorosłych, dzieci i młodzieży, psychopatii i przestępstw przeciwko rodzinie, samotności i osamotnienia, wreszcie – samobójstw. Rozkład więzi rodzinnych może być także groźny dla ładu społecznego poprzez zjawiska nieprzystosowania do norm życia społecznego, brak szacunku do osobistej własności i do przyrody, przez brak tolerancji do innych ludzi, nienawiść, przemoc i agresję w stosunkach między ludźmi.

Wielu rodziców zajętych pracą zawodową lub borykających się z biedą i trudnymi warunkami życiowymi nie znajduje dość czasu i dobrej woli, aby nawiązać z dziećmi dobre i silne związki uczuciowe. Inni z kolei nie potrafią zaakceptować niedoskonałości dzieci, atakując je za to i domagając się spełnienia wszystkich stawianych przez siebie żądań. Często reakcją jest wówczas bunt dziecka przeciwko niemożliwym do zrealizowania oczekiwaniom rodziców. Takie postawy doprowadzają w konsekwencji do poczucia osamotnienia, izolacji oraz odrzucenia.

Odrzucenie jest natomiast jedną z kolejnych przyczyn wyzwalających zachowania agresywne. Jest ono, bowiem związane z koniecznością tłumienia najbardziej podstawowych potrzeb: bezpieczeństwa, miłości i akceptacji. Odrzucenie dziecka doprowadza w wieku dojrzałym do swojego rodzaju odwetu.

Ograniczone dochody społeczne, brak środków i możliwości realizacji wyznaczonych celów niewątpliwie również przyczynia się do wzrostu frustracji, agresji a konsekwencji rozwoju przestępczości. Bezrobocie i wzmożona konkurencja na rynku pracy wykształca niezdrową konieczność ciągłej rywalizacji oraz eliminacji wszystkich konkurentów, co praktycznie uniemożliwia rozwijanie opartych na szacunku relacji międzyludzkich a stwarza doskonałe podłoże do brutalizacji życia i wzrostu agresji.

Z przywołanych przyczyn zauważyć można, że agresja nie jest tylko wrodzoną cechą osobniczą, lecz przede wszystkim wynikiem niekorzystnych oddziaływań środowiskowych.

Na terenie miasta i gminy Człopa zauważa się większą agresję wśród chłopców niż u dziewczynek. Dzieci „napastnicy” zazwyczaj mają dobre mniemanie o sobie (pozytywna samoocena). Obserwuje się również grupy rówieśników popierających te osoby w ich negatywnych działaniach. Dzieci wybrane na ofiary zazwyczaj pokazują się w kontaktach społecznych jako nieśmiałe i osamotnione (brak bliskich, stałych przyjaciół), ogólnie mniej

aktywne i z niepewną samooceną, a ich cechy fizyczne (otyłość, używanie okularów, kalectwo itp.) mają drugorzędne znaczenie.

Zatrważający jest również problem sięgania po środki uzależniające tj. papierosy, alkohol, narkotyki przez młodzież zamieszkującą Człopę. Młody człowiek ma łatwy dostęp do tych używek. Sięganie po różnego rodzaju używki spowodowane jest chęcią zaimponowania swoim rówieśnikom lub sposobem spędzenia wolnego czasu. Ludzie młodzi nie mają świadomości konsekwencji jakie niesie za sobą nadużywanie środków odurzających.

W ostatnich latach zauważa się również wzrost demoralizacji osób młodych. Młodzież w godzinach wieczornych i nocnych notorycznie przebywa na ulicach. Odnotowuje się objawy chuliganerii oraz przypadki agresji i przemocy w grupie rówieśniczej oraz niszczenia mienia publicznego.

Gmina Człopa nie posiada w swoich zasobach instytucji pozwalających rodzinom na spędzanie wspólnego czasu np.: kino, basen, bilard, kawiarnia itp...

Niepokojącym zjawiskiem wśród rodzin w gminie Człopa jest sprzężenie wielu problemów w jednej rodzinie, które często jeszcze dodatkowo obciążone są długotrwałą chorobą lub niepełnosprawnością jednego z członków.

Podstawowym problemem gminy Człopa jest brak instytucji specjalistycznych wspomagających rodzinę poprzez wsparcie psychologiczne i terapeutyczne. Od wielu lat obserwuje się w rodzinach brak umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów i w związku z tym pogłębiający się kryzys w rodzinie. Świadczenie usług w postaci wsparcia psychologa, terapeuty rodzinnego, prawnika oraz wypracowanej współpracy tych specjalistów z oświatą, pomocą społeczną, służbą zdrowia, policją itp. jest niezbędnym warunkiem do uzyskania efektów w postaci przywrócenia prawidłowej funkcji rodziny jako podstawowej komórki społecznej.

3. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze wspierania rodzin na terenie Gminy Człopa

W strukturach lokalnych działa:

- Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Człopie, ul. Kolejowa 17.
- Posterunek Policji w Człopie, ul. Strzelecka 2.
- Szkoła Podstawowa w Człopie, Plac Zwycięstwa 6.
- Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Człopie, Plac Zwycięstwa 6.
- Przedszkole Publiczne w Człopie, ul. Przedszkolna 1.
- Urząd Miasta i Gminy w Człopie, ul Strzelecka 2.
- Zespołowa Praktyka Lekarza Rodzinnego S.C. w Człopie, Plac Zwycięstwa 2.
- Świetlica Środowiskowa, ul. Strzelecka 1.
- Zespół Interdyscyplinarny w Człopie.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

POSTANOWIENIA OGÓLNE GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

1. Realizator programu

Realizatorem programu jest Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Człopie w partnerstwie z:

- Publicznym Gimnazjum w Człopie,
- Szkołą Podstawową w Człopie,
- Posterunkiem Policji w Człopie,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Człopie,
- Służbą Zdrowia.

W realizacji swoich zadań w/w podmioty powinny kierować się dobrem rodziny, a jej wspieranie traktować jako priorytet, także wówczas gdy nie stanowi ono ich podstawowej misji.

2. Czas realizacji programu

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany na lata 2013- 2015.

3. Misja programu

Zapobiegać, interweniować, pomagać skutecznie, szybko i profesjonalnie dziecku i rodzinie w sytuacji kryzysowej.

4. Odbiorcy programu

Odbiorcami programu będą rodziny zamieszkałe na terenie miasta i Gmina Człopa, doświadczają problemów opiekuńczo- wychowawczych, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

5. Cele strategiczne, operacyjne, szczegółowe i zadania w zakresie wspierania rodziny

Cel strategiczny programu:

Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowym funkcjonowaniu

Cel operacyjny 1:

1. Wspieranie rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Zadania:

1. Obejmowanie opieką socjalną rodzin żyjących w trudnych warunkach materialnych.
2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich dożywiania w szkole, wyposażenia w podręczniki i pomoce szkolne.
3. Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych i marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych.

Cel operacyjny 2;

1. Budowanie bezpieczeństwa w rodzinie.

Zadania:

1. Koordynacja działań służb społecznych i instytucji na rzecz wspierania rodziny
2. Systematyczne diagnozowanie warunków życia rodzin oraz potrzeb i oczekiwań dotyczących pomocy rodzinie.
3. Wprowadzanie nowych metod pracy z rodziną.

Cel operacyjny 3:

1. Wspomaganie potencjału rozwojowego rodzin.

Zadania:

1. Wzmocnienie roli i funkcji rodziny.
2. Działania mające na celu utrzymanie dziecka w rodzinie bądź jego powrót do rodziny.
3. Podniesienie świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny.
4. Analiza i monitoring systemu wspierającego rodzinę w wypełnianiu jej funkcji i zadań.

6. Działania i sposób ich realizacji

Dla realizacji celów zakłada się następujące działania:

1. Wsparcie interdyscyplinarne.

W pracy z rodziną ważna jest koordynacja działań różnych instytucji i służb wspierania rodziny. Praca ta powinna skutkować trafniejszą diagnozą problemów, ustaleniem spójnego planu pomocy oraz uruchamiać mechanizmy współpracy z właściwymi instytucjami i służbami poprzez działalność zespołu interdyscyplinarnego

2. Usługi asystenta rodziny.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej prawidłowe wychowanie dzieci.

3. Dostępność do poradnictwa specjalistycznego.

Praca z rodziną może być prowadzona w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (pedagogicznego, prawnego, zawodowego, itp.), terapii systemowej rodzin, treningu umiejętności wychowawczych dla rodziców, psychoedukacji, mediacji. Narzędziem wzmocnienia rodziny może być również doradztwo w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, dbałości o higienę osobistą i otoczenia. Tam, gdzie jest to potrzebne i możliwe, praca powinna opierać się o kontrakt z rodziną. Poradnictwo powinno dotyczyć sposobów zaspokajania potrzeb dziecka i rozwiązywania problemów wewnątrzrodzinnych. Niezwykle ważnym elementem jest również dostęp rodziny do pomocy prawnej, szczególnie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4. Pomoc w formie rodzin wspierających.

Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia rodziny i dziecka. Zadania rodziny wspierającej to m. in. pomoc w opiece nad dziećmi, prowadzeniu gospodarstwa domowego, wspólne spędzanie czasu wolnego. Pomoc ta będzie wynikać z przyjętego i zaakceptowanego planu pomocy rodzinie przez pracownika socjalnego lub asystenta rodziny, a realizowana będzie na podstawie zawartej umowy z Burmistrzem Miasta i Gminy lub kierownikiem MGOPS. Rodzina

wspierająca może otrzymać zwrot kosztów świadczonej pomocy, co zostanie określone w treści umowy. W celu podniesienia skuteczności oddziaływania rodzin wspierających, należy zadbać o ich przygotowanie poprzez poradnictwo oraz szkolenie.

5. Tworzenie placówek wsparcia dziennego.

Rodziny wychowujące dzieci w wieku szkolnym, a zwłaszcza rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, potrzebują pomocy w zakresie organizowania dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych, zaburzeń zachowania itp. W związku z tym konieczny jest rozwój różnorodnych środowiskowych form dziennej opieki nad dziećmi i młodzieżą w wieku szkolnym. Placówki wsparcia dziennego mogą być prowadzone w formie:

- a) opiekuńczej (świetlice i kluby środowiskowe, ogniska wychowawcze),
- b) specjalistycznej (socjoterapeutyczne, dla dzieci niepełnosprawnych, z zaburzeniami zachowania, socjalizacyjne dla młodzieży),
- c) pracy podwórkowej realizowanej przez tzw. wychowawców podwórkowych (działania animacyjne i socjoterapeutyczne).

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej zapewnia dziecku:

- opiekę i wychowanie,
- pomoc w nauce,
- organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań.

Natomiast placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie specjalistycznej w szczególności:

- organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne oraz logopedyczne,
- realizuje indywidualny program korekcyjny, program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny, w szczególności terapię pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapię.

6. Pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin.

Wsparcie i pomoc w ramach tego działania powinno być kierowane do osób i rodzin, które z różnych przyczyn nie mogą funkcjonować prawidłowo w oparciu o posiadane środki i zasoby. Wsparcie powinno być wielopłaszczyznowe i obejmować zarówno poprawę ich warunków bytowych jak i wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, barier w dostępie do leczenia, rehabilitacji, wypoczynku i inne. Priorytetem pomocy jest

zapewnienie dzieciom i młodzieży ze środowisk zagrożonych i dysfunkcyjnych ciepłych posiłków, wyposażenia w podręczniki i artykuły szkolne oraz opiekę przedszkolną. Ważnym elementem w tym działaniu jest również zapewnienie schronienia rodzinom w celu odizolowania np. od sprawcy przemocy.

7. Realizacja projektów wspierających rodzinę.

Kontynuacja realizacji projektu systemowego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pt. „Druga Szansa” przez Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Człopie oraz pozyskiwanie środków na realizację innych projektów i programów mających na celu wzmocnienie instytucji rodziny.

8. Partycypacja w kosztach umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
3. 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

1. 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
2. 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
3. 50% w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

7. Przewidywane efekty realizacji programu

1. Wzmocnienie roli instytucji rodziny.
2. Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów prawnych.
3. Zwiększenie motywacji do podejmowania samodzielnych działań w rozwiązywaniu bieżących problemów rodzinnych.
4. Poprawa relacji i komunikacji interpersonalnej w rodzinie.
5. Zwiększenie aktywizacji zawodowej członków rodzin.
6. Zapobieganie dezintegracji rodzin i umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.

8. Zasady finansowania programu

- budżet samorządu lokalnego,
- środki pozyskiwane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych,
- programów celowych,
- funduszy Unii Europejskiej.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
Krzysztof Sawczyszyn

Uzasadnienie

Do Uchwały Nr XXIII/163/2012 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 28 grudnia 2012r.
w sprawie uchwalenia Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2013 – 2015.

Art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 ze zm.) wskazuje, że zadaniem własnym gminy jest opracowanie i realizacja trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny. Mając na względzie powyższy przepis, a także wspieranie rodziny jako najistotniejszego elementu życia społecznego, przyjęcie przedmiotowej uchwały jest w pełni uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

Krzysztof Sawczyszyn